

Zou je je eerst even willen voorstellen voor de mensen die je niet kennen?

Ik ben Mara van Ness, auteur van 'Magnetar' en van 'Titanium', het derde deel van 'De zwijgende aarde'-serie. Mara van Ness is een pseudoniem, omdat ik ook werk als docent Natuurkunde en ik niet wil dat mijn leerlingen weten van de boeken die ik heb geschreven.

We hebben het over wetenschap, wat is jouw wetenschappelijke achtergrond?

Ik heb natuurkunde gestudeerd en ben gepromoveerd als geofysicus. Die interesse is eigenlijk al vroeg ontstaan, doordat ik ben opgegroeid met 'Star Trek'. Mijn moeder was een enorme sciencefictionfan en zij heeft mij daar al vroeg aan blootgesteld. Mijn eerste woordje Engels was "Captain", dat zegt wel iets. Mijn moeder heeft mij overigens ook kennis laten maken met 'Het Galactisch Bestel' van Julian May, nog steeds mijn favoriete SF-boeken.

Ik weet al van jou dat jij er heel slecht tegen kan als de wetenschap in scifi niet klopt. Kan je dat uitleggen?

Ik noem het mijn 'innerlijke natuurkundige', die voortdurend commentaar geeft op onwaarschijnlijke of onmogelijke situaties. Door dat constante commentaar kan ik soms niet echt meer genieten van het verhaal.

Kan je een specifiek voorbeeld geven?

Een paar jaar geleden begon ik aan 'On the Edge of Gone' van Corinne Duyvis. Ik vloog door de eerste 20% of zo heen: gave setting, interessante en diverse personages ... Maar op een gegeven moment begon m'n innerlijke natuurkundige zo veel commentaar te leveren op de ruimteschepen en technologie dat ik het boek helaas weggelegd heb. Ik geloof gewoon niet dat we in 2035 al hele ruimteschepen onzichtbaar kunnen maken of een compleet generatieschip voor 600+ mensen vanaf de aarde kunnen lanceren.

Een boek waar ik erg naar uitkeek, was 'Sterrenlichaam' van Roderick Leeuwenhart. Helaas bleef mijn innerlijke natuurkundige tijdens het lezen steeds in m'n oor tetteren over dingen die ze ongeloofwaardig of statistisch onwaarschijnlijk achtte. Ontzettend hinderlijk, want ik had liever gewoon van het verhaal genoten! De setting en de personages vond ik wél heel tof.

Soms heb ik er ook helemaal geen last van. Mijn innerlijke natuurkundige had bijvoorbeeld geen enkel probleem met 'The City We Became' van N.K. Jemisin, waarin mensen de avatar van een stad zijn en de 'bad guy' bijvoorbeeld om de oren slaan met 'de woede van duizenden gestrande forensen' (of iets van die strekking).

Het is toch science FICTION, waarom vind je geloofwaardigheid dan toch zo belangrijk?

Als het niet klopt, dan moet je het als auteur geen sciencefiction maar fantasy noemen. ;) Maar serieuzer: iets hoeft niet per se helemaal natuurkundig te kloppen om toch geloofwaardig te zijn.

En hoe sta je dan tegenover de wetenschap in fantasy?

Fantasy hoeft van mij niet wetenschappelijk onderbouwd te zijn, als het verhaal maar geloofwaardig en vooral intern consistent is. Dat afstanden en reistijden een beetje plausibel zijn, rivieren niet de verkeerde kant op stromen op kaarten, dat soort dingen. Als logica (of natuurwetten) tijdens het verhaal zonder goede reden veranderen of ik het gevoel krijg dat er niet echt is nagedacht over de wereld of het magiesysteem, dan raak je mij snel kwijt als lezer.

Hoe moeten schrijvers dan wel met wetenschap omgaan volgens jou? Heb je daar een voorbeeld van?

Bij verreweg de meeste SF houdt mijn innerlijke natuurkundige gelukkig gewoon haar kop. Wat ik nog een leuk voorbeeld vind, is 'The Quantum Thief' van Hannu Rajaniemi. Een groot deel van de tijd had ik geen flauw idee hoe alles precies werkte, maar mijn innerlijke natuurkundige hield haar mond. (Ik geloof dat ze een beetje geïntimideerd was, haha.) Hetzelfde gevoel kreeg ik een beetje bij 'Zwartruimte' van Jasper Polane. Ik vond deze boeken zo tof dat ik meer dan bereid was om alles te geloven.

Het is vaak denk ik ook een balans: genoeg vertellen dat de lezer het idee heeft dat er goed over nagedacht is, maar ook weer niet té veel uit proberen te leggen.

Toen ik zelf 'Titanium' schreef, heb ik ervoor gezorgd dat alle feitjes (zoals het statische zand en het verrassende gebrek aan hoge golven) over Titan correct zijn. Ik heb zelfs nagerekend of, gezien de tilt van de as van Saturnus, Titan wel eens door de schaduw van Saturnus beweegt (antwoord: nee, Saturnus zit vanaf Titan gezien als het goed is nooit voor de zon).

Dankjewel dat ik je heb mogen interviewen. Heb je nog iets toe te voegen?

Ik ben heel benieuwd hoe anderen hierover denken. Ik snap zelf eigenlijk niet zo goed waarom ik soms wel "last" heb van die interne natuurkundige en soms niet. Herkennen mensen dit? Of juist helemaal niet? Ik hoor het graag!